

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΙΖΑΚ ΝΟΡΜΑΛ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ

Ο ήλιος βασιλεύε... Η δύνη ήταν βουτηγμένη στο χρισάφι... Μέσα σ' ένα μερό, χαριτωμένο σπιτάκι που βρισκόταν στην άσρη του χωριού, δόη ή οικογένεια χαροπαν και πανηγύριζε... Άφροδιτή της ξεψαπετής ειδυλλίας των ήταν στη δύο ώρας Ραϊμόνδος, ο μονάχης στον οποίο ήταν ήρωας Φεναστόφ, πού διοι τὸν έθωρονσαν σκοτωμένο στον πόλεμο η αιχμάλωτο στα χέρια των έχθρων, ἐποχειτο νά γυρίσῃ, ἐπί τέλους, στην πατούδα του.

Ο Ραϊμόνδος ήταν ένας ιηρόλογος νέος, με άφρενωνή όμορφιά και άγρια γούρια του και νόμιμε πώς έβλεπε τὸ πρόσωπο της ἀληθούντης μητέρας του και ξώριγε τὰ καλωσορίσματα της Μάρθας, της ηγαπημένης ἔργασιναστικῆς του.

Καθώς ξένγωνταν τόσα στη χωρά του, ἀνάσσαινε ἀχρόταγα τὸ δροσερό αέρα γιασιά του και νόμιμε πώς ἔβλεπε τὸ πρόσωπο της ἀληθούντης μητέρας του και ξώριγε τὰ καλωσορίσματα της Μάρθας, της ηγαπημένης ἔργασιναστικῆς του.

Ω! Πόσο ήταν εύτυχημένος και πόσο χαρόταν μὲ τὴν τελευταῖα αὐτή ἀνάμνησι! Νόμιμε πώς ἡρόοντος ἀρώμα στ' αὐτά του ή φράστη ποὺ είχε πεῖ αἴλοτε, κατὰ τὴν ήμερα τοῦ μποσούμισμον τους:

— Ραϊμόνδο μον, σὲ ἀγαπώ και θὺ σὲ ἀγαπώ πάτα!... Θύ σὲ περιμένω ὅσο κι' ἂν ἀργήσης και σοῦ ὀρκίζουμα ὅτι δὲν θὺ πάρω ἄντας ἀλλοί αὐτὸ σένα...

Όταν ἀντίκρισεν τὸ μαρούν τὰ ἐρείπια τῆς μονῆς τοῦ ἀγίου Βεργίλιουν, ο Ραϊμόνδος θυμῆθηκε μὲ μιὰ γλυκεύν νοσταλγίαν τῶν μαρούν περιπάτων ποὺ ἔκανε μαζὶ μὲ τὴ μητρότη του κάτω ἀπὸ τὶς ἀγριές φιλόνες κι' ή καρδάλια του ἀρχισε νά χτιστε ἀπὸ μιὰ τρυφερήν ομογένητη.

Άμα είδε σὲ λίγο τὸ καμπαναριό τῆς ἐκκλησίας, τοῦ ήρθε νά διάψε νά ἔπιπεν τὸ βήμα και διπάς ἔφασε ἔξω ἀπὸ τὸ πατριό του κατά κτύπησης τὴν πόρτα με τρεμάμενο χέρι και περιμένε.

Τι είλε σιγηθή τάχα ἀπὸ τὴν ἐποχή τῆς ἀνακαθοήσεώς του; Ή πατέρα του ζώσε ή είλε πεθάνει πολὺ μεταξύ; Τὸ σπίτι αὐτὸ ήταν διπό τοις ή μήπασι εἰλε περιέλθει σὲ κανέναν ἀλλού;

Δέν ξέρεις τίποτε ἀπολύτως. Μόλις ἀποβιάσθηκε στὴν Αγριώκι μὲ τὸν ὑπόλοιπο σπαρτό, προκύπτησε πρὼς τὸ θεωρευματό, διπάς πολέμισε, πληγώντης καὶ στὸ ἔλος γιατρεύτηκε. "Υστερα ὥμιος ἀπὸ λίγων καιρῷ προσεβίκητο ἀπὸ ἔναν πυρετὸ κακούν μορφής, διποίος τὸν ἔροιξε στὸ κρεβάνιται και πολὺ λίγο νά τὸν στείλη στὸν ἄλλον κόσμο.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ πέρασε ἀπὸ μιὰ κρίσι τοῦ μεγάλη, ὃστε ἔκαστε τὰ λογικά του και ἔκανε διὸ χρόνια ὕστου νά τὰ ξανάψῃ. Κάτιος μάγος ίδιαγένης, στὸν ὄποιον ο Ραϊμόνδος είλε προσφέρει ἀλλοί μιὰ σπουδαία ἐκδούνειν, καταδύοντει τέλος νά τὸν γιατρέψῃ μὲ κάτι φάρμακα, πού μονάχα αὐτὸς τὰ ξέρει.

Η χρίσι Φεναστόφ, μόλις είδε τὸ παιδί της, συγκίνησε τόσο πολύ, ὃστε ἔτεσε κάτιον λιποθιμητό. "Οταν πινάλθε, τὸν ἐπήρε στὴν ἀγκαλιά της

και τὸν ἔκτινε στὰ φύλια. Ο νέος, ἀφοῦ ὑπέμεινε τὶς πρότεινες θεραπείες τῆς μητέρας του, τὴν ρώτησε γιὰ τὴν ἀρραβωνιαστικὰ του, τὴ Μάρθα.

Στὰ λόγια του αὐτὸ ή κήρυ Φεναστόφ ἐκτασιούφιασε και τοῦ ἀποζήθηκε μὲ ἀργή και σοβαρή φωνή:

— Γιατί μου, πρέπει νά πάψης πει νά τη συλλογίζεσαι... Ή Μάρθα εἶνε πεθαμένη γιὰ σένα...

Ο νέος στὴν ἀρχὴ ἔμεινε μὲ ἀλαζός. "Επειτα φύναξε μὲ ἀγωνία:

— "Ω, πές μου, μητέρα, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, πές μου τί συμβαίνει... Σὲ ίκετένω, λυτήσου με... Τί δυστύχημα φοβερό τὴν βρήκε; Μίλησε μου..."

— Γιατί μου, ή Μάρθα ξέχασε τὴν ὑπόσχεσί της και μεθαύριο παντενέπεια...

Στὴν σφραγιδώδη αὐτὴ εἶδος, ο Ραϊμόνδος ἐκλονίστηκε, ἔτομος νὰ σφραγιστῇ κάπτο. Μὰ συγκρατήθηκε, κατώθισε νὰ σταθῇ στὰ πόδια του και διενθύνθηκε μηχανικά ποὺς τὸ δωμάτιο του.

Η μητέρα του, ἀνήσυχη, θέλησε νά τὸν ἀπολουθήσῃ, εἵσεινος δικαίωσης που είποτε μὲ μιὰ ἀπαλητική χειρονομία. Μπαίνοντας ὑπέρεια στὸ δωμάτιο του, πού είχε νά τὸ δῆ πεντέ χρόνια, ἔκλεισε πώσ τὸν πόρτα.

"Επειτα ἀπάνω σ' ἔνα κάδιμα και χωρίς νά φέξῃ οὔτ' ἔνα βλέμμα στὰ ἀντίκειμα πού τὸν ἐπειστολίζειν, ἔβαλε τὸ κεφάλι του μέσ' στὰ χέρια του κι' ἀρρίζειν νὰ σύντολγίζεται... νὰ σύντολγίζεται...

Τὸ παλάτι τὸν ὄνειρον τὸν γραφείστηκε ζευγάρνα και μετεβλήθη σὲ συντοίμια. Η γυναίκα ἔκεινη, γιὰ τὴν δύσιαν ήταν πρόσθιμος νὰ δυσιάσῃ και τὴ ζωή του, δὲν ήταν παροῦ μιὰ ἀδειά επιόργη, μιὰ φεύγοντας μιὰ ἀποτί...

— "ΔΖ! γιατί νὰ μη μείνω ὡς τὸ τέλος τρελλός! φύναξε κλαγόντας σὰν μικρό παιδί. Γιατί νὰ μη σκοτωθῶ στὸν πόλεμο; Γιατί νὰ ξδού αὐτόματα;..."

Τὰ δάκρυά του ἔτρεχαν σὰν βρύσι αὐτὸ τὰ μάτια του...

Τὸ βρόδιν ἀρνήθηκε νὰ δειπνήσῃ μαζὶ μὲ τὸν δικαίωσης του. Τὸ προὶ ὥμιος τῆς ἀπολουθήσης ἡμέρας σηκώθηκε κάπτος ζυλαργούμενος ἀπὸ τὰ μέντηα δάκρυα, πού είχε χύσει δηλη τὴ νόστητα, και καλημέρισε τὴ μητέρα του ήσσος και γαλήνης.

Τὸ ἀπόγευμα βρήκε ἔξω και ἀντάμωσε πολλοὺς γνωστοὺς του, ποὺ τὸν ἔξανάδιαν μὲ καρά, διετέρα ἀπὸ τόσα χρόνια ποὺ ἔλειπε. Μίλησε μαζὶ τους ἀρετά και κοντά τους ήννοιασε τὸν ἑαυτό του λυτρωμένον ἀπὸ κάθε στενοχώρια...

Τὸ βράδυ οἱ συγγενεῖς και φίλοι του μαζεύτηκαν στὸ μακρό του σπιτάκι γιὰ νὰ γιορτάσουν τὸ γεγονότο του. Ο Ραϊμόνδος φωνάτων ὑπερθύμων και τοὺς διηγόταν μὲ ἀπαράμιλλη δροξὶ τὶς περιπτετεῖς τῆς ἐκστρατείας, καθὼς και τὶς στερησίες και τὶς κακούχιες, πού είχε περάσει. "Η μητέρα του, βλέποντάς τον ἔται είθημο και ξένοιαστο, πλ-

στενες πάσις ό γυνός της είχε ξεχάσει πειά δόλοτελα τή Μάρθα.

'Επι τέλους ξημέρωσε κι' ή μέρα πού είχε δριστεί για τό γάμο της παλιάς άρρωστης αστικής του. Λίγο πριν από τό μεσημέρι ή Ραϊμόνδος φόρεσε μαρδα ρούχα και χωρίς νά τόν ίδη κανένας έδηγαλε από τόν ταξεδιώτικό σάκκο του ένα ινοστήτινο ίνορό. Τό δέκρυψε μέσα στήν τοστήν τού γελέκου του και βγήκε ξε.β.

Μπροστά στήν ξεκληπησε είχε συγκεντρωθεί πολὺ πλήθος. 'Ο νέος κι' μεγάλη δινοστολία κατάφθασε νά προχωρήσῃ μέσα στό ναό. Διάλεξε μιά θέση σε καταφανες μέρος και περίμενε...

Σε λίγο ένα παρατεταμένο μωνγρότελο άνηγγειλε τήν άφιξη τής γαμήλιαν πομπής. 'Ο Ραϊμόνδος ξεβούλωσε μέ μάνα ανεπάσθητη τρειμούλια τό φαιλίδιο και τό κράτησε στό χέρι του.

— 'Επι τέλους φάντασε κι' ή νύφη, πού έρχοταν άναμεσα στούς συγγενεις της. 'Ηταν μά κοτελέση ξεωφελής ώμοφαφας, μελαχονήν, λυγερή, με καταδόκινα μάργυνα και μέ μάτια, μέσα στά διποία έδηγεταις καθηρευτισμένη τόν οινάρι. Τάλαπτα απένα μάτια, πού σκιαζόταν μάνιμες βλεφαρίδες, φωνόταν άνησυχη κι' έδειχναν πώς κάτια άνασητούναν γύρω.

'Οταν ή Μάρθα βρέθηκε τέλος μεριός στό Ραϊμόνδο, κλονίστηρε κι' έντονη καταστίτην. Αντό δύως διήρκεσε μονάχα δυό δεινερθόλετα και κανένας δέν τό πρόσεξε.

'Ο Ραϊμόνδος έξι άλλου, μάλις σινηήτησε τό βλέμμα της, έκλεισε τό μάτια του και νόμιμα πώς θα σωραζόταν κάτιο. 'Οταν σινηήτησε, ή νύχη είχε σταθεί πειά μπροστά στό ησπατηρίου, στό πλευρό του γαμπού.

'Οταν ο παπάς, υπέρεια από τίς πρώτες σινηήτησες είνεχε, άπινθυνε στούς δινό μελλοντικών τίς τινάκες έσωτησες, ή νέα αποκρίθηκε με σταθερά φροντι: «αν». Την ίδια στιγμή ή Ραϊμόνδος ξέκανε μάλις απέλαυσινη, χειρονομία και φέροντας γρήγορα στά χελύ του τό φαιλίδιο, κατάπιε τό περιεχόμενο του μέ μάτι.

'Αμμιτελέως ή τελετή, ή γαμπούς προσέφερε τό μπράστο του σε κείνη πού είχε γίνει στοντρόψισα τού βίοι του και ή γνωρή πομπή διεισθήνηκε πρός την πόρτα.

— Ένος ήμος οι νεονυμφούς έπορσεται νά περάσουν τό κατώφλι, ένας γλωμός νέος, δυοις μέ φάντασμα, σταμάτησε μπροστά τους άσθμαντας. 'Ηταν ή Ραϊμόνδος!...

— Στάουν!... φώναξε στή νύχη με φωνή τρεμάμενη, ήτοκωφη, βαρειά. Σταμάτησε, έπιστρογχη γνωρία...

— Ο έπιτροπος τού ναυ και μερικοί άλλοι από τον παρισταμένους θέλησαν νά έτεμπουν και νά τόν απομαρτύρουν, άλλα δι Ραϊμόνδος μά καί χειρονομία τούς έκάρφωσε στή θέσι τους. 'Επειτα γόρισε πάλι στή νύχη και έπειτα:

— Τί σου έκαμα, πακούργα, και μοῦ σπάλαξες τήν καρδιά; Τίποτε, δέν είν' έτοι; Κι' διος έντι πάτησες τόν δρόμο σου και μ' άπαντηρής... Πρό δόλγους ωρίστηρες μπρόστα στό Θεό ότι δεν δή άνηκη παμά μόνο στό σινγκρό σου... Ε λοιπόν, είτες φεύγαμα! Καί ζέρεις γιατι; Γιατί ήσουν από πριν δική μοι!...

Οι παριστάμενοι απειλήρθησαν από οιγόνος σ' αιτά του τά λόγια. 'Ο γαμπούς παρέτησε τή νύχη κι' αποκαλύπτηκε μέ φρίκη...

— Η Μάρθα, μπροστά στή γενική αιτή κατακραυγή, γονάτισε απάνω στά σκαλοπάτια και έσημε τά χέρια της σε μάνι δεπεράτη σινηήτη ίκετι.

— Ζητάς συγχώνιο, ζ; έξαπολούθησε ή Ραϊμόνδος μέ πιγμένη φωνή. 'Η προσβάλλη διοις πού ήταν έκανες, ή λάτη πού μοῦ έποξενήσες δεν μοῦ έπιτρέπουν καμινή σιγκατάβασι. 'Οχι, δέν αίστει σιγκατούριστες επόνους...

Αντή τή σινηή του Ραϊμόνδος πιγμονίσαξε όψη φοικώδη. Καταπάγαξε τό στήθος του μέ τή νύχη και από τό στόμα του έβγαλαν αιματορρύνει αιγρού.

— Πεθύσιν!... είπε σέ λίγο. Νοιώθω νά μέ κινείν τό ογκός τού θανάτου... Τό φαρμακού καν ήταν δέν χωριστεί...

— Η Μάρθα άμφις μά δινατή κραυγή και δέλησε νά γυρή άπαντον τού. 'Έξεινος διοις, καταβάλλοντας δλές τίς δινάμεις τού, τήν έστησες και τήν έδωσες ήπαντα του.

— Φύγε, άπωτη, φύγε!... τής έφωνάξε. Μή μ' άγγιζης και μέ μολύνης μέ τά χέρια σου...

Γιά μά σινηή σταμάτησε γιατι δέν μπορούσε πειά νά μαλήση. Κανενές από τό πλήθος δέν έπολινος νά τόν πλησάση. 'Όλοι στέκονταν τρομαγμένοι και τόν έκνταξαν μέ οίκο, μέ φρίκη.

— Τέλος, σάν κάι σταμάτησαν μπροστά στή νύχη, και σταμάτησαν μπροστά στή νύχη, πού είχε μείνει άναυδη, έπρόφερες τό άσκολωνθα λόγια με φωνή έπισημη.

— Καταφαμένη νάσαι!... Καταφαμένη!... Δέν μπόρεσε νά πή περισσότερου, γιατι ή αναντούν του κάπικε. Τό πρό-

ΕΠ' ΕΥΚΑΡΙΩΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΣΤΕΙΩΝ

Η ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΡΙΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

'Η γυναίκες τής Άραβις βάρον τά δάχτυλα κόκκινα και τά χείλη γαλάζια. Στήν Περού ή γυναίκες χαράσσουν γύρω από τά μάτια τη μάνα γραμμή μέ μιογιά και στολίζουν τό πρόσωπο τους μέ διάφρες ζωγραφικές παραστάσεις.

'Η Ιστονίδες έξι άλλου έχουν τή σινηήδεια νά έπιχρυσώνων τά δόντια τους, ή δέ Ίνδες νά τά βάρον τόκκινα. Σέ μερικά μέρη τών Ινδῶν, για νά θεωρηται ωραία και γυναίκα, πρέπει απαραίτητως νά έχη τό δόντια της βαμμένα!... μαΐνα!

'Η γυναίκες κάποιας Αφρικανικής φυλής ζωγραφίζουν δόλυληρο τό σόμπα τους μέ κόκκινο και μαύρο χρώμα. Στή Κροατία δάρουν τά σώματά τους γυαλίζια και κόκκινα και πολλάκις ωρόντες κάριν στολίσουμε.

Στή Νέα Ζηλανδία ή γυναίκες προξενούν στό σόμπα τους διαφόρους μωλώπους, τόν δοτούς προστασίουν νά διατηρησουν τά δόντια της ζωή και τά δόντια θεοφούν ως έξαρτης κοσμήματα. 'Η γυναίκες αύτων τών μερῶν ιρισταντα και άλλον χειρότερο άπωτρηριασμό. 'Οταν είνε μικρές, οι γονείς τους τόν ζόδιον τό μικρό δάχτυλο τους στό δευτέρο κόπτο.

Στήν Περού άλλοτε ώς ένα από τά στοιχεια τής γυναικείας καλλινοής θεωρείται και ή κυρτή μόντη. Στή Σονγκάτα επίσης κάθε μητέρα φροντίζει νά καταστήση τή μητέρη τής κόρης της πεισομένη, γιατι η πλακοτσομώτες έκει θεωρούνται... καλλονές!

Οι σμηνεύοντες Πέρσοι τρέψουν ιδιαίτερα άπωτρηρια πρός τά ξανθά μαλλιά, τά δοτούς αντιθέτως ως καμμένους οι Τούρκοι. Στή Κίνα τά μάτια πού έχουν μεγαλείτερη έκταση είναι τά μεγάλο κομμάτι από έχηλο ή πόκαλο για στολίδι.

Στήν Βορειοδυτική άπτη τής Αφρικής, δταν μεγαλώσουν τά κοριτσιά, οι γονείς των ανοίγουν στό κάτω χέλιον των μαί τόντημη δεκατύχων πλέον τών δύο δεκατύχων και τή γεμώντων μέ τάκτωμα από έχηλο.

— Όσο για τίς Ειδωταίες, έχουν κι' αιτές, ώς γνωστόν, πολλούς τρόπους για νά παμιμούντων τό πρόσωπο τους και τά κάνουν σωτήρι γαλλικιάνια.

ΑΙΤ' ΑΙΤ' ΟΔΑ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΔΙΚΗ

Στήν 'Αμερική πρόκειται νά διεξαχθή προσεχών μάλι περίεργη δίκη, δύο άλλωστε είνε και ή περισσότερες δίκες πού γίνονται έκει. Πρόσεπται περι δύο νέων, οι δοτούς, ένων ήπαραστημένοι και έπροσεπτούνται στό προστερώντας τίς σχέσεις των. 'Η διακοπή αιτή οφείλεται στό δην ή μηντηση αγελάνηρη ότι ο φίλος της είνε την τριαντάνο χρονών, δέλνων τής έντη δηλώσεις πού θανατώνται. 'Έκεινος έξι άλλου έχεις ως άπωτηρια δύο δόλάρια, τά δοτούς ζηγανίζεται δη διαπάνησης πρός άγονάν τους δώρων για τήν άρρωστης αστικής του.

σωτό του, πού είχε γίνει κατάμαρφο, σινεστάθη άπότομη κι' ή δυτικήμενός νέος άπλωντας τά χέρια των ποριάστηκε κάτω.

— Η Μάρθα έτορεξε κοντά του, γονάτισε πλάι του και τήν άγγαλησε.

Τό παμιμούμενό πρόσωπο τού Ραϊμόνδου είχε γίνει άγγωμπο πειά. 'Η τρίχες τής κεφαλής του είχαν διαρροής πού σημάνει προστρέμηση.

— Τότε η Μάρθα έρριξε μά κραυγή σπαρακτή, μά κραυγή άπελπιση κι' άρχισε νά χοροπούνται τραγούδωντας και χαραντζούνταις.

— Είχε τρέλανε. 'Η κατάπα τού νεκρού είχε πάστει!...

— Έσχισε τό νικρό της πέπλο μά άρχισε νά τρέχη ποδός τούς άγρους...

— 'Απ' τό βαρισυνεγραμένο ούφανό επεφταντα τώρα χοντρές σταγόνες βροχής... 'Ένας κεφανίνος έτεσε κοντά της, καθώς περνούνται... Μά αιτή, άδαμαρη πούς δη, τη γινότανε γύρω της, έξακολουθώντας νά τρέχη, νά τρέχη, ζεφωνίζοντας τρελλά, άγρια, άπελπισμένα!..

ZAK NORMAL

